

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
FILOZOFSKI FAKULTET
ODSJEK ZA INFORMACIJSKE I KOMUNIKACIJSKE ZNANOSTI

Viktorija Tomić

**ŠKOLSKA KNJIŽNICA NOVSKA I PODRUČNE ŠKOLSKE
KNJIŽNICE**

Diplomski rad

Mentor: doc. dr. sc. Ivana Hebrang Grgić

Zagreb, 2015.

Zahvala:

Zahvaljujem svojoj mentorici doc. dr. sc. Ivani Hebrang Grgić na strpljenju i pomoći pri izradi ovog diplomskog rada. Srdačno zahvaljujem Melisandi Mesnici, knjižničarki Školske knjižnice Novska, na ustupljenim materijalima koji su mi pomogli u pisanju rada. Hvala didi, bakama, sestri, teti Vinki, teti i ujaku koji su bili od velike pomoći kroz cijeli moj studij. Također, zahvaljujem Vedranu koji je bio od velike pomoći tokom pisanja rada.

Najveće hvala mojim roditeljima koji su mi omogućili studij i koji su vjerovali u mene.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	2
2. ŠKOLSKA KNJIŽNICA OPĆENITO.....	3
3. ŠKOLSKI KNJIŽNIČAR.....	6
4. OSNOVNA ŠKOLA NOVSKA.....	7
5. ŠKOLSKA KNJIŽNICA NOVSKA.....	8
5.1. Prostor školske knjižnice.....	9
4.2. Nastava u knjižnici.....	17
4.3. Aktivnosti u Školskoj knjižnici Novska.....	21
4.4 Mrežna stranica školske knjižnice.....	25
4. PODRUČNE ŠKOLE.....	32
5. ZAKLJUČAK.....	36
6. LITERATURA.....	38
11. POPIS SLIKA.....	40
SAŽETAK.....	43
SUMMARY.....	43
BIOGRAFIJA.....	44

1. UVOD

U zadnjih nekoliko godina sve se više susrećemo sa pojmovima informacijske pismenosti i učenja za cijeli život. Pojavom nove tehnologije i njezinim sve bržim napretkom javljaju se i ta dva pojma. Svjesni smo promjena koje se događaju oko nas i svjesni smo da im se trebamo prilagoditi. Danas se događa da imamo mnoštvo informacija koje nas okružuju i koje se svakim trenutkom sve više povećavaju. Time dolazimo do problema kako tu gomilu informacija smanjiti na one koje su nam uistinu potrebne i od kojih imamo neku korist kako u daljnjem obrazovanju tako i u životu. U tome nam može pomoći školska knjižnica. Školska knjižnica se u današnje vrijeme više ne nalazi negdje na margini, negdje u zaboravu, ona je danas sastavni dio škole i nastavnog procesa. Neka djeca su upoznata s knjigom i prije polaska u osnovnu školu, no ipak ima i onih koji se u školskoj knjižnici prvi put susreću s knjigama. Danas knjižnica ima veću ulogu nego što ju je imala prije. Školska knjižnica više u svom fondu nema samo lektirna djela nego korisnika upoznaje sa knjigom, informacijama, pomaže mu kako odabrati i vrednovati određenu informaciju te isto tako kako tu informaciju uklopiti u već postojeće znanje i kako s njome dalje raspolagati. Školska knjižnica je itekako važna za obrazovanje djeteta jer mu pomaže u njegovom formalnom obrazovanju, koje se odvija u školi, ali isto tako i u neformalnom obrazovanju koje je van škole i koje je također bitno za djetetov razvoj. Bitno je da knjižnica potakne dijete da kritički promišlja, da stvara određene stavove te da nadupunjuje već postojeće znanje novim informacijama i da te informacije primjene u daljnjem obrazovanju.

Namjera ovog rada je opisati jednu školsku knjižnicu, poslove koje ona obavlja, aktivnosti koje se događaju u sklopu knjižnice. Također, bit će govora i o školskim knjižnicama koje se nalaze u područnim školama, o tome kako se zbrinjavaju djeca u područnim školama, odnosno kako dolaze do svojih lektirnih naslova i ostale građe. Za školsku knjižnicu je odabrana Školska knjižnica Osnovne škole Novska i njezine područne škole.

U prvom dijelu rada navest će se nekoliko definicija školskih knjižnica koje propisuju određeni zakoni i standardi te koje bi sve zadaće jedna školska knjižnica trebala obavljati kako bi se što bolje uklopila u obrazovni proces. Nadalje, predstaviti će se

ukratko Osnovna škola Novska, gdje je smještena, na kojem geografskom području te koliko škola ima učenika kako bi se dobila što jasnija slika područja na kojem školska knjižnica djeluje. Zatim, u sljedećem poglavlju će biti opisana knjižnica Osnovne škole Novska (u daljnjem tekstu školska knjižnica). Navest će se opći podatci o školskoj knjižnici, kada je osnovana, prostor, smještaj knjižnice te fond koji sadrži. Bit će navedene i opisane neke od aktivnosti koje su se provodile u knjižnici ili u suradnji s knjižnicom. Na samom kraju rada bit će predstavljene područne škole i njihove knjižnice te će se opisati kako one dolaze do knjiga. Zatim će se opisati mrežna stranica školske knjižnice, što se sve nalazi na njoj i kako je strukturirana, te spada li u Web 1.0 ili Web 2.0 mrežnu stranicu.

„I mala školska knjižnica, ako je suvremeno uređena i dobro vođena, može dati učenicima temeljna znanja koja će im pomoći da se u daljnjem obrazovanju znaju koristiti drugim, većim knjižnicama i da znaju tražiti podatke u svim izvorima informacija koje im velike knjižnice i dokumentacijski centri mogu pružiti“.¹ Ovim radom predstaviti će se jedna školska knjižnica koja je možda mala, ali na području Novske itekako bitna, jer daje mladima temelje za njihovo obrazovanje i daljni život, te ono najbitnije, uvodi ih u svijet knjiga i proces cjeloživotnog učenja.

2. ŠKOLSKA KNJIŽNICA OPĆENITO

Standard za školske knjižnice navodi da je školska knjižnica „organizirana zbirka knjižne i neknjižne građe koja kroz djelatnost knjižničnog osoblja nabavlja, obrađuje, čuva i daje na upotrebu građu radi zadovoljavanja obrazovnih, kulturnih, informacijskih i stručnih potreba korisnika i permanentnog obrazovanja“.²

UNESCO-ov Manifest za školske knjižnice govori da „školska knjižnica pruža obavijesti i spoznaje bitne za uspješno uključivanje u suvremeno društvo koje se temelji

¹ Blažeković, Tatjana. Knjižnica osnovne škole. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna biblioteka, 1993. Str. 6.

² Standard za školske knjižnice. // Narodne novine. 105(1997), 5(1998). URL: <http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/272719.html> (20.7.2015.)

na znanju i informaciji. Školska knjižnica opskrbljuje učenike vještinama za učenje kroz cijeli život, razvija njihovu maštu i osposobljava ih za život odgovornih građana“.³

Obje definicije jasno daju do znanja da je školska knjižnica mjesto gdje se stječe znanje za daljnje obrazovanje, kako formalno tako i neformalno. No UNESCO tu daje jasniju viziju onoga što bi knjižnica trebala raditi. Knjižnica ne bi samo trebala prikupljati i davati građu svojim korisnicima, ona bi ih ponajprije trebala uključiti u društvo time što ih treba osvijestiti o važnosti informacija i znanja u današnje vrijeme i o tome da se danas društvo zasniva na informaciji i znanju i da o tome ovisi. Također UNESCO navodi da školska knjižnica treba učenike naučiti potrebnim vještinama kako bi to znanje mogli koristiti i postati odgovorni građani.

Nešto opširniju definiciju daje hrvatsko *Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa* koje u *Nastavnom planu i programu za osnovnu školu* definira školsku knjižnicu kao „informatičko, medijsko i komunikacijsko središte škole. Kao izvor informacija i znanja prvenstveno namijenjena učenicima i učiteljima za potrebe redovite nastave, ali je i potpora svim nastavnim i izvannastavnim aktivnostima škole, mjesto okupljanja i provođenja izvannastavnoga i slobodnog vremena“.⁴

Kako se i iz same definicije može iščitati *Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa* smatra da školska knjižnica nije namijenjena isključivo nabavi, čuvanju i davanju na korištenje knjiga koje služe za potrebe nastave, nego je to i mjesto na kojem se učenici susreću, pričaju, družu; mjesto na kojemu se događa nešto osim posudbe knjiga; mjesto u kojem se odvijaju razne aktivnosti u sklopu nastave i izvan toga.

Zadaće školske knjižnice su:

- „promicanje i unapređivanje svih oblika odgojno – obrazovanog procesa
- stvaranje uvjeta za učenje
- mogućnost prilagodbe prema različitim oblicima učenja i očekivanjima sudionika u procesu učenja

³ UNESCO-ov Manifest za školske knjižnice. URL: <http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/unesco.pdf> (20.7.2015.)

⁴ Nastavni plan i program za osnovnu školu. Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, 2006. Str. 19.

- pomoć učenicima u učenju, poticanje istraživačkog duha i osobnog prosuđivanja
- poticanje odgoja za demokraciju
- razvijanje svijesti o vrijednostima nacionalne kulture, posebno jezika, umjetnosti i znanosti te vrijednosti multikulturalnosti
- stvaranje uvjeta za interdisciplinarni pristup nastavi
- poticanje duhovnog ozračja škole⁵

Knjižnična građa je temelj svake školske knjižnice. Školska knjižnica bi trebala biti u toku sa onime što se propisuje za osnovne škole i trebala bi kontinuirano nabavljati građu kako bi se fond obnavljao i kako bi učenici, odnosno korisnici imali što noviju građu. Knjižnica bi trebala imati takav fond da sadrži deset knjiga po učeniku. Propisano je da bi najmanja škola trebala imati barem 2500 jedinica bibliotečne građe novijeg datuma. Najmanje 60% građe treba biti usko vezana za nastavni program i nebeletristička građa.⁶ U drugom izmjenjenom izdanju IFLA-inih smernica za školske knjižnice koje još nije prevedeno preporuča se da knjižnična zbirka prati kurikulum kroz izvore informacija, bilo to u fizičkom ili digitalnom obliku. Uz to navodi se da je važno nabavljati građu koja bi korisnicima služila za slobodno vrijeme kao što su kompjutorske igrice, filmove, časopise, stripove i postere. Ti izvori bi trebali biti nabavljani u dogovoru sa korisnicima kako bi se zadovoljile njihove potrebe i želje.⁷

Članak 11. *Standarda za školske knjižnice* propisuje da u knjižničnu građu spadaju:

- tiskovine: knjige, časopisi, novine
- AV građa – gramofonske ploče, audiokasete i videokasete, mikrofilmovi
- elektromnička građa – diskete, baze podataka, on line publikacije
- didaktičke igre

⁵ Standard za školske knjižnice. // Narodne novine. 105(1997), 5(1998). URL: <http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/272719.html> (20.7.2015.)

⁶ IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za školske knjižnice. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004. Str. 15.

⁷ IFLA school library guidelines. URL: <http://www.ifla.org/files/assets/school-libraries-resource-centers/publications/ifla-school-library-guidelines.pdf> (30.8.2015.)

Fond školske knjižnice trebao bi se sastojati od učeničkog i učiteljskog fonda. Fond će se razlikovati od knjižnice do knjižnice jer ovisi o nastavnom planu i programu po kojem škola radi.⁸ Važno je da knjižnica svoj fond upotunjuje i s građom koja je namijenjena za slobodno vrijeme i razonodu, a to mogu biti popularni romani, časopisi, glazbena građa, DVD-i i video kasete.⁹

3. ŠKOLSKI KNJIŽNIČAR

Uvriježena praksa je bila da su se u knjižnicu zapošljavali učitelji razredne nastave ili učitelji hrvatskog jezika koji više ne bi mogli obavljati svoje dužnosti u razredu, te bi im se odlaskom na radno mjesto u knjižnicu olakšavao posao. Važno je napomenuti da do prije par godina, a u nekim knjižnicama je i danas to prisutno, nisu bili zaposleni diplomirani ili stručno osposobljeni knjižničari. Školski je knjižničar od učitelja – školskog knjižničara postao profesionalac, informacijski stručnjak i stručnjak za knjižnične medije. Posao školskog knjižničara razlikuje se od škole do škole. Na posao školskog knjižničara utječu razni faktori, koji mogu biti vanjske ili unutarnje okoline. Vanjski faktori su financijski uvjeti i tehnologija, dok su unutarnji faktori poslovna strategija i timski rad. Financijski uvjeti itekako mogu utjecati na rad knjižničara.¹⁰ Oni određuju sam položaj knjižnice u školi, također utječu i na zbirku same knjižnice. Knjižničar mora izraditi dobar plan kako bi izgradio što kvalitetniju i suvremeniju zbirku koja će pratiti nastavni plan i program, a koja uvelike ovisi o financijskim sredstvima.¹¹ Možemo reći da knjižničar ponekad treba biti jako motiviran i sposoban kako bi knjižnica dobro funkcionirala i kako bi njezini korisnici bili zadovoljni kako samom knjižnicom tako i fondom, jer ne izdvajaju sve škole velika sredstva za svoje knjižnice i ne vide sve škole jednako važnost školske knjižnice. Ipak knjižničar i s malim sredstvima mora izgraditi kvalitetan fond koji će učenicima olakšati praćenje nastave i zadovoljavati potrebe učenika, a isto tako i nastavničkog osoblja. Glavna

⁸ Standard za školske knjižnice. // Narodne novine. 105(1997), 5(1998). URL: <http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/272719.html> (20.7.2015.)

⁹ IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za školske knjižnice. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004. Str. 15.

¹⁰ Isto.

¹¹ Kovačević, Dinka. Školska knjižnica – korak dalje. Zagreb: Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti: Altagama, 2004. Str. 18-19.

uloga školskog knjižničara je da pridonosi zadaćama i ciljevima škole, a isto tako da razvija i ostvaruje zadaće i ciljeve školske knjižnice. Knjižničar bi trebao posjedovati znanje i vještine koje su potrebne za pružanje informacija i rješavanje informacijskih problema, također bi trebao biti osposobljen rukovati različitim izvorima bili oni tiskani ili elektronički.¹² *Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa* navodi da je nositelj djelatnosti školske knjižnice školski knjižničar od kojeg se očekuje profesionalni pristup u komunikaciji i radu, sposobnost razumijevanja korisničkih potreba te informacijske vještine i znanja o svrsishodnoj i kvalitetnoj uporabi informacija. Djelatnost knjižničara u školskoj knjižnici obuhvaća neposrednu odgojno-obrazovnu djelatnost, stručno-knjižničku te kulturnu i javnu djelatnost.¹³

4. OSNOVNA ŠKOLA NOVSKA

Novska ima status grada i smještena je na području Sisačko-moslavačke županije. Na području grada Novske nalaze se 23 naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011. godine na području grada Novske živi 13 518 stanovnika, dok u naselju Novska živi 7 028 stanovnika.¹⁴

Osnovna škola Novska osnovana je 1760. godine i tada je imala zaposlenih 69 nastavnika, a školu je pohađalo 896 učenika. Područne škole su Brestača s 45 učenika, Bročice 49 učenika i područna škola Stari Grabovac s 24 učenika. Prvi učitelj bio je Ivan Markulin, rođen 1730. godine, koji je predavao u školi sve do 1783. godine. Osnovna škola selila se nekoliko puta i time promijenila 20-ak zgrada. Današnja zgrada Osnovne škole Novska građena je u etapama od 1948. do 1986. godine zajedno sa športskom dvoranom i kotlovnicom. Škola se ističe radom u izvannastavnim aktivnostima, a to je dramska skupina, novinarska i recitatorska družina i streljaštvo.

¹² IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za školske knjižnice. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004. Str. 16-17.

¹³ Nastavni plan i program za osnovnu školu. Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, 2006. Str. 19.

¹⁴ Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine. URL: <http://www.dzs.hr/Hrv/censuses/census2011/results/censustabshtm.htm> (20.7.2015.)

Osnovna škola Novska je imala prvi BIC (Bibliotečno-informacijski centar) u Hrvatskoj još 1985. godine. Sada ima glagoljašku radionicu.¹⁵

Godine 2015. Osnovna škola Novska broji 864 učenika i 111 djelatnika u koje spadaju ravnatelj škole, 67 učitelja, 9 stručnih suradnika; 1 pedagog, 2 socialna pedagoga i 5 defektologa što je ukupno 77 učitelja i stručnih suradnika. Škola ima 43 razredna odjela i 5 posebnih odjela (djeca s posebnim potrebama). Također ima 5 pomoćnika u nastavi. Administrativno osoblje se sastoji od 4 zaposlena, a tehničko osoblje broji 17 zaposlenih.

5. ŠKOLSKA KNJIŽNICA NOVSKA

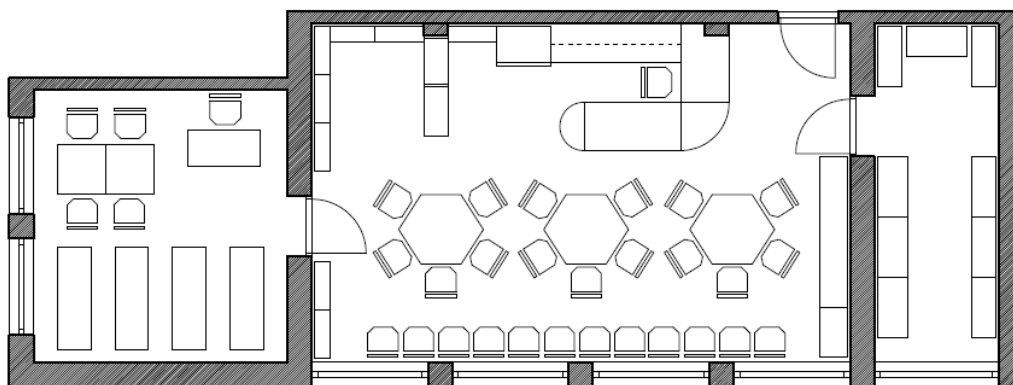
Školska knjižnica smještena je u središnjem dijelu škole u prizemlju. Pošto se knjižnica nalazi u središnjem dijelu zgrade okružena je mnogim učionicama. Mnogi standardi i smjernice navode to kao najbolju soluciju smještaja knjižnice u školi. *IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za školsku knjižnicu* predlažu da se „pri planiranju mora voditi računa o smještaju knjižnice u središtu zgrade, po mogućnosti u prizemlju, pristupačnost i blizina, te smještaj u blizini učionica“.¹⁶ Kao razlog smještaja knjižnice u središnji dio škole i toga da bude okružena učionicama, neki navode laku pristupačnost zbog osoba s invaliditetom, ali isto i zbog toga što se u knjižnici znaju ponekad održavati satovi razredne nastave te je iznimno važno da je što bliže učionicama. U knjižnici su zaposlene dvije knjižničarke koje rade u dvije smjene kako zbog opsega posla tako i zbog same nastave škole koja se održava u prijednevnoj i poslijepodnevnoj smjeni.

¹⁵ Osnovna škola Novska. URL: <http://www.os-novska.hr/index.php/2013-03-18-09-45-27/povijest-skole> (20.7.2015.)

¹⁶ IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za školske knjižnice. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004. Str. 13.

5.1. Prostor školske knjižnice

Školska knjižnica Novska raspolaže prostorom od 88 m², a koji se sastoji od 3 prostorije i 30 čitaoničkih mjesta.¹⁷ Glavna i najveća prostorija knjižnice služi za smještaj knjižne i neknjižne građe koja je u slobodnom pristupu i kojoj pristupaju najčešće učenici osnovne škole, odnosno taj dio prostorije se još naziva učeničkim fondom. Zatim, posebno odvojena i manja prostorija namijenjena je učiteljima i tu je smješten nastavnički fond, a treća prostorija sadrži fond s djelima svjetske književnosti, te sadrži jedno računalo namijenjeno učenicima i učiteljima. Slika 1. Prikazuje tlocrt Školske knjižnice Novska, odnosno kako su raspoređene prostorije i najmeštaj unutar knjižnice.

Slika 1. Tlocrt Školske knjižnice Novska

Članak 12. *Standarda za školske knjižnice* navodi kako bi se knjižnični fond u knjižnici osnovne škole trebao sastojati od učeničkog i učiteljskog fonda (Slika 2), dok ta praksa nije važeća za knjižnice srednjih škola.¹⁸ Možemo zaključiti da se Školska knjižnica Novska pridržava određenih propisanih odredbi vezanih za prostor knjižnice koje su propisane *Standardom za školske knjižnice*.

¹⁷ Osnovna škola Novska. URL: <http://www.os-novska.hr/index.php/2013-03-18-09-45-27/skolska-knjiznica> (20.7.2015.)

¹⁸ Standard za školske knjižnice. // Narodne novine. 105(1997), 5(1998). URL: <http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/272719.html> (20.7.2015.)

Slika 2. Učenički fond

Ulaskom u knjižnicu korisnik prvo nailazi na informacijski pult (Slika 3), koji ujedno služi i kao stol za posudbu i rad knjižničara. Na stolu je računalo koje je namijenjeno samo knjižničaru za obavljanje poslova vezanih uz školsku knjižnicu. Pokraj stola knjižničara nalazi se ormar sa raznom tehničkom opremom kao što su 5 CD playera, 2 LCD projektora, razglas, televizor, DVD player i VHS player. Neknjižni fond sadrži 189 komada VHS-a, 206 DVD-a, 56 komada CD-a, 17 komada CD-ROM-a, i 2 komada DVD-ROM-a.

Slika 3. Info pult i radni stol knjižničarke

U prostoriji se nalaze i police s knjigama. Ukupan knjižni fond broji 8119 knjiga, od toga 5498 jedinica građe namijenjeno je učenicima dok nastavnički fond sadrži 2621 jedinica građe. Prema Članku 13. *Standarda za školske knjižnice* fond školske knjižnice treba sadržavati obvezatnu lektiru koja će imati 15-30 primjeraka po naslovu, referentnu zbirku i stručne, znanstveno-popularne i pedagoške časopise te časopise i listove za djecu i mladež.¹⁹ Školska knjižnica Novska nabavlja, obvezatnu lektiru koju propisuje *Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa* i to 25-30 primjeraka određenog naslova kako je utvrđeno *Standardom za školske knjižnice*. Važno je napomenuti da knjižnica nema online katalog knjiga nego i dalje koristi kataložne listiće koji se nalaze u zasebnim ladicama (Slika 4). Također, svaki učenik ima svoj listić s osobnim podacima koji knjižničar koristi prilikom zaduživanja građe i na njega upisuje naslov posuđenog djela i datum do kojeg posudba traje.

Slika 4. Ormar sa listićima za posudbu i razduživanje, ormar sa tehničkom opremom

Sukladno odredbama *Standarda*, školska knjižnica Novska nabavlja časopise koji broje 24 naslova. Neki od časopisa su: Radost, Modra lasta, Drvo znanja, Meridijani, Moj planet, Napredak, Matka i Prvi izbor. Časopisi su tematski raznoliki, tako imamo

¹⁹ Standard za školske knjižnice. // Narodne novine. 105(1997), 5(1998). URL: <http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/272719.html> (20.7.2015.)

časopise za mlade matematičare, časopis za djecu razredne nastave, za tinejdžere, enciklopedijski časopis za mlade, časopis za informatiku, časopis za promicanje prava djeteta i časopis za kulturu hrvatskog jezika. Ukratko, knjižnica sadrži i nabavlja iznimno veliki broj stručnih, znanstveno-popularnih i pedagoških časopisa, te časopise i listove za djecu i mladež kako je to propisano *Standardom*. U knjizi *Knjižnica osnovne škole* autorica navodi kako su za časopise vrlo praktične police s kosim pregradnim daskama.²⁰ Iz priložene Slike 5 može se jasno zaključiti da je knjižnica vodila brigu i o smještaju časopisa i izgledu polica, te za smještaj časopisa uzela police s kosim pregradnim daskama. Također, ovakav smještaj časopisa je često prisutan i u drugim knjižnicama.

Slika 5. Polica s časopisima

²⁰ Blažeković, Tatjana. Nav. dj. Str. 44.

Nadalje, knjižnica ima bogatu referentnu zbirku koja se nalazi u zasebnim ostakljenim ormarima koji su fizički odvojeni od ostatka fonda (Slika 6). Referentna građa složena je abecednim redom.

Slika 6. Ormar sa referentnom građom

Prema članku 16. *Standarda za školske knjižnice*, knjižnična građa u školskoj knjižnici mora biti u slobodnom pristupu, stručno obrađena – klasificirana prema UDK, odnosno prema dobnom klasifikacijskom sustavu za lektirna izdanja i lijepu književnost u knjižnici osnovne škole i katalogizirana prema pravilima ISBD-a prema standardu za strojno čitljivo katalogiziranje (UNIMARC).²¹ Ranije je navedeno kako je knjižnična

²¹ Standard za školske knjižnice. // Narodne novine. 105(1997), 5(1998). URL: <http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/272719.html> (20.7.2015.)

građa u školskoj knjižnici Novska u slobodnom pristupu i kako joj mogu pristupati učenici, nastavnici, a isto tako i ostalo osoblje osnovne škole. Također knjižnica se drži propisanih odredbi pa je tako njezina građa raspoređena i obrađena u skladu s člankom 16. *Standarda za školske knjižnice*.

Slika 7. Klasifikacija učeničkog fonda

Građa učeničkog fonda klasificirana je prema ovoj podjeli:

- M – knjige za 1. i 2. razred (maleni)
- D – knjige za 3., 4. i 5. razred (djeca)
- O – knjige za 6., 7. i 8. razred (omladina, mladež)
- I – igrokazi
- N – narodna književnost

Unutar svake podjele knjige su raspoređene abecednim redom. Iznad svake police nalazi se karton s natpisom, odnosno, sa velikim pisanim slovom i objašnjenjem za koji razred su knjige namijenjene (Slika 7). Fond koji ne spada u lektirnu građu i nastavnički fond obrađen je u skladu sa UDK tablicama (Slika 8).

Slika 8. Klasifikacija djela svjetske književnosti

Odjel za učitelje sadrži stručnu literaturu koja je smještena po područjima UDK, priručnike i udžbenike za učitelje, stariju literaturu iz pedagogije, psihologije, sociologije i filozofije, stol za individualan rad, uvezane stare brojeve *Školskih novina* i *Novljanskog vjesnika* te rijetke i zaštićene knjige koje su smještene u posebnom ormaru. Odjel za učitelje sadrži oko 2611 jedinica knjižne građe (Slika 9).

Slika 9. Nastavnički odjel

Prostorija u kojoj se nalaze djela svjetske književnosti složena je također po UDK oznakama: engleska, američka, njemačka, talijanska, francuska, ruska i književnost ostalih naroda. Također imaju i djela hrvatske književnosti koja nisu lektirna djela te se nalaze u sklopu ostalih ranije navedenih književnosti. U fondu se nalaze i književnosti naroda bivše države: srpska, slovenska, crnogorska, makedonska i književnost Bosne i Hercegovine. Važno je napomennuti da knjižnica sadrži i zavičajnu zbirku, te uvezane brojeve starih časopisa Drva znanja, Meridijani, Priroda, National Geographic i drugih. U prostoriji se još nalazi stol za skupni ili individualni rad te jedno računalo spojeno na internet.

4.2. Nastava u knjižnici

Važno je da školska knjižnica bude podrška nastavnom programu, te da surađuje sa nastavnicima kako bi što bolje provela svoju ulogu u obrazovanju. Nastavnici koji zastupaju napredniju i otvoreniju obrazovnu ideologiju vjerojatno će biti i revniji korisnici knjižnice. Knjižnicu mogu koristiti i kao mjesto poučavanja i time se odmaknuti od tradicionalnih metoda poučavanja. Kako bi učenici razvili vještine samostalnog učenja, nastavnici mogu surađivati sa knjižnicom na područjima kao što su:

- informacijska pismenost – gdje se kod učenika razvija istraživački duh i potiče ga da kritički razmišlja, te da bude kreativan korisnik informacija
- rad na projektima i zadacima
- motiviranje učenika za čitanje na svim razinama, individualno ili grupno²²

Da bi knjižnica uspješno provela nastavu mora prvenstveno imati dobro organiziranu i vođenu zbirku, ali isto tako najbitnije je da ima knjižničara koji zna raditi svoj posao i koji je motiviran i spreman na timski rad.²³ *IFLA-ine Smjernice* navode kako u obrazovanje korisnika treba uključivati tri glavna područja:

- znanje o knjižnici; koja je njena svrha, koje usluge nudi, kako je organizirana i koje vrste građe posjeduje
- vještine pronalaženja i korištenja informacija
- motivacija za korištenje knjižnice u formalnim i neformalnim obrazovnim projektima.²⁴

U skladu s time *Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa* navodi u *Nastavnom planu i programu za osnovnu školu* što bi svaki razred trebao naučiti o svojoj školskoj

²² IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za školske knjižnice. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004. Str. 21-22.

²³ Kovačević, Dinka. Nav. dj. Str. 51.

²⁴ IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za školske knjižnice. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004. Str. 24-25.

knjižnici, odnosno koje znanje bi trebali steći prilikom održavanja nastave u školskoj knjižnici. Školska knjižnica Novska provodi u svom radu i nastavi ono što je propisalo *Ministarstvo* te u svom izvedbenom planu i programu rada školske knjižnice donosi što sve trebaju naučiti učenici pojedinih razreda.

Tako se u prvom razredu učenici upoznaju sa školskim knjižničarom i samnom školskom knjižnicom, s njezinim prostorom. Uče razlikovati knjižnicu od knjižare (Slika 10), kako posuđivati i vraćati knjige te razliku između knjiga, slikovnica i riječnika.

**ŠKOLSKA
KNJIŽNICA**
Knjige se
POSUĐUJU
i **VRAĆAJU.**

KNJIŽARA
Knjige se
KUPUJU.

Slika 10. Primjer powerpoint prezentacije za prve razrede osnovne škole (nastava u knjižnici)

Učenici drugog razreda trebaju prepoznati i imenovati dječje časopise, znati kako razlikovati dječji tisak od dnevnog tiska i časopisa, prepoznati je li sadržaj poučnog ili zabavnog karaktera, razlikovati časopise prema vremenu izlaženja, te kako steći naviku čitanja dječjih časopisa.

Treći razred se bavi samom knjigom, od čega se sve sastoji knjiga (naslovna stranica, sadržaj, izdanje, nakladnik) i tko je sve odgovoran, odnosno važan za nastanak knjige.

U četvrtom razredu se učenike upoznaje s pojmom referentne zbirke, nabrojati što sve spada u referentnu zbirku (rječnici, leksikoni, enciklopedije i ostalo). Uči ih se kako

prepoznati referentnu zbirku na različitim medijima, te kako pronaći, izabrati i primjeniti informaciju.

U petom razredu se očekuje od učenika da znaju prepoznati struke, odnosno područja ljudskog znanja, da znaju prepoznati i imenovati znanosti. Očekuje se da učenik zna pronaći knjigu na polici uz pomoć signature, objasniti kataložni opis i pronaći knjigu uz pomoć knjižničkog kataloga.

Učenici šestog razreda upoznaju se s Univerzalnom decimalnom klasifikacijom (UDK) te se od njih očekuje da pronalaze određene jedinice građe uz pomoć UDK.

U sedmom razredu učenik treba znati izabrati i upotrijebiti podatke iz različitih časopisa pri oblikovanju informacija, također uče kako treba citirati, te kako pronaći i koristiti citat. Trebaju usvojiti citiranje literature pri izradbi referata i zadaća. Mora ih se osvjestiti zbog čega je važno pravilno citirati literaturu, te da poštuju intelektualno pravo autora.

Učenici osmog razreda uče razumijeti sustav pojedinih vrsta knjižnica u Republici Hrvatskoj, a isto tako i u svijetu. Kako samostalno pretraživati fondove tih knjižnica uz pomoć online kataloga. Od njih se očekuje da su na kraju osnovnoškolskog obrazovanja osposobljeni čitati s razumijevanjem i preporučavati vlastitim riječima, raditi bilješke i pisati sažetke, te ono najbitnije, što je i svrha cijelog obrazovanja, da su stekli znanja i vještine koje će primjeniti u svome cjeloživotnom učenju.²⁵

Na početku svakog sata koji se održava u knjižnici, knjižničarka prezentira sadržaj uz pomoć powerpoint prezentacije na projektoru. U prvom dijelu sata knjižničarka navede definicije koje su vezane uz temu koja se obrađuje, na primjer, u četvrtom razredu se obrađuje referentna zbirka gdje knjižničarka objašnjava što je to referentna zbirka, što sve spada u referentnu zbirku, tko se njome koristi, definira se enciklopedija, daju se primjeri enciklopedije uz prikaz slika, kako se traže pojmovi u enciklopedijama i slično. Zatim se učenicima daju zadaci koji se najčešće rješavaju u grupama te se od njih očekuje da primjene ono što su naučili u prvom dijelu sata. Na kraju sata knjižničarka im daje male listiće na kojima su ukratko navedene najbitnije stvari o obrađenoj temi te

²⁵ Nastavni plan i program za osnovnu školu. Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, 2006. Str. 20-21.

učenici zatim lijepe listiće u svoje bilježnice (Slika 11). U prilogu se nalazi primjer pripreme sata u knjižnici za prvi razred osnovne škole.

ENCIKLOPEDIJA je naučno djelo koje daje(po abecedi) pregled znanja ili zbir podataka o nekoj grani znanosti ili umjetnosti

- enciklopedist - svestrano obrazovan čovjek koji vlada raznovrsnim znanjima

NAČIN TRAŽENJA POJMOVA:

- Sadržaj (iza naslovne stranice) ukratko su napisana poglavlja u kojima piše o kojim područjima znanja se nalaze podatci
- Abecedno kazalo (na kraju knjige)- po abecednom redu su poredani svi pojmovi koji se u enciklopediji nalaze

ZAPAMTI!

- Moraš znati što tražiš
- Pregledati sadržaj na početku
- Naći pojam u abecednom kazalu
- Pogledati na kojoj se stranici nalazi
- Otvoriti traženu stranicu te pročitati ono što nas zanima

Slika 11. Primjer listića

Iz prethodno navedenog, možemo jasno zaključiti da se učenike uči od prvog razreda osnovama bitnim za početak korištenja knjižnice, zatim ih se potiče da sami istražuju i da uz pomoć raznih informacija dolaze do znanja. Također ih se potiče da na satu rade u grupama kako bi bili spremni kasnije, kako u obrazovanju tako i u poslu, na timski rad. Od njih se očekuje da tokom nastave u knjižnici usvoje vještine i metode za kasnije lakše snalaženje i dolaženje do relevantnih informacija koje će im biti potrebne, te da isto tako stvore kritičko mišljenje, odnosno kao što je već spomenuto i što je cilj i uloga školske knjižnice, uči ih se cjeloživotnom učenju i tome da se s informacijama svjesno služe na etički i pošten način. Nastava koja je vezana za samu knjižnicu, njezino upoznavanje i upoznavanje s informacijama i ostalim je iznimno bitna da se izvodi u prostorima same knjižnice kako bi se djeca odmah upoznala s radom knjižnice što je iznimno teško objasniti učenicima na klasičnom satu u učionici. Također djeca će više zapamtiti i usvojiti znanja koja su čula u knjižnici i koje su odmah primjenili u praksi, nego da slušaju nastavnika kako im apstraktno objašnjava što se sve događa u knjižnici i kako funkcioniira njezino poslovanje.

4.3. Aktivnosti u Školskoj knjižnici Novska

Kako bi knjižnica privukla što više učenika koji bi ju koristili i posjećivali u slobodno vrijeme, ona mora održavati razne aktivnosti i tako ih upoznavati sa svime što im može ponuditi a da nisu samo knjige. Neke od aktivnosti koje knjižnica može ponuditi svojim korisnicima su: pričanje priča, izložbe, razgovori o knjigama, književne večeri, susreti sa piscima, izrađivanje plakata, likovne radionice vezane za knjižnicu i knjigu i tako dalje. Sve te aktivnosti bi se trebale raditi u grupnom radu s učenicima i nastavnicima.²⁶ *Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa* navodi kako je „školska knjižnica prostor za kulturne i javne djelatnosti kao što su organiziranje, priprema i provedba kulturnih sadržaja – književne i filmske tribine, natjecanja u znanju, književni susreti, večeri poezije, predstavljanje školskih novina, knjiga, tematske izložbe, filmske projekcije i videoprojekcije“.²⁷ Također knjižnica može svoje aktivnosti održavati i izvan svojih prostorija, tako može surađivati sa drugim ustanovama poput vrtića, gradske knjižnice i ostalih ustanova.

Neke od aktivnosti koje su se izvodile u sklopu školske knjižnice Novska i izvan nje bit će ukratko navedene i opisane. Važno je navesti da knjižnica tokom cijele školske godine ima razne aktivnosti kako bi privukla što više učenika u knjižnicu i kako bi ih upoznala s knjigom i čitanjem.

Povodom *Mjeseca hrvatske knjige*, školska knjižnica svake godine održava susret sa književnicima. Godine 2015. gost je bila književnica Sanja Pilić, koja je jedna od najpoznatijih i najčitanijih hrvatskih spisateljica za djecu i mlade. Također, dobitnica je mnogih književnih nagrada, te su njezina djela prevedena i na strane jezike. Susret je održan u prostorima školske knjižnice, a knjižničarka Melisanda Masnica je povodom susreta pripremila izložbu ispred knjižnice o gošći, te je izložila i njezina književna djela. U pripremi susreta sudjelovale su učiteljice trećih razreda, a susretu su prisustvovali učenici trećih razreda. Tijekom susreta književnica je pričala o svome djetinjstvu, početku pisanja, te je s njima podjelila neke tajne svoga života čime su učenici bili oduševljeni. Druženje s književnicom trajalo je jedan školski sat, nakon

²⁶ Blažeković, Tatjana. Nav. dj. Str. 28.

²⁷ Nastavni plan i program za osnovnu školu. Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, 2006. Str. 21.

čega su je učenici ispitivali o njezinom stvaralaštvu. Susret je na kraju sa grupnom fotografijom učenika, učitelja i knjižničarke (Slika 12).

Slika 12. Susret s književnicom Sanjom Pilić

U školskoj knjižnici je isto tako održan integrirani dan obrade lektire Ivane Brlić Mažuranić „Čudnovate zgrade šegrta Hlapića“ u čast prvom hrvatskom dječjem romanu. Sudjelovali su učenici 3b razreda, a organizirali su ga i osmislili njihova učiteljica Sanja Hrvojić i knjižničarka Melisanda Mesnica, te je održan pod nazivom *100 godina šegrta Hlapića*. Integrirani dan ili integrirani sat treba biti tako organiziran da svi, učenici, učitelji i knjižničar, aktivno sudjeluju i međusobno komuniciraju. Sadržaj koji se uči trebao bi biti iznesen na zabavan, zanimljiv i motivirajući način. Učenici su se nakon pročitane romana kroz mnogobrojne aktivnosti mogli bolje upoznati sa životom i radom Ivane Brlić Mažuranić, a isto tako i s njezinim dobro poznatim likovima Hlapićem, Gitom, Bundašem i drugima. Učenici su kroz individualni i skupni rad iskusili nešto drugačiji oblik nastave i obrade lektire. Učenici su igrali igru asocijacije, sudjelovali u interaktivnom kvizu o šegrtu Hlapiću (Slika 13), također su pogledali powerpoint prezentaciju o knjižnici, saznali su puno o postolarima i njihovom zanatu, te naučili pjevati pjesmicu „Živjeli postolari“. Na samom kraju su imali malu radionicu na kojoj su izrađivali likove iz romana od kolaža i hamera, a koje su kasnije izložili ispred knjižnice. Učenici su proveli 5 nastavnih sati u školskoj knjižnici, a nakon toga su bili nagrađeni zahvalnicama koje im je pripremila i uručila knjižničarka (Slika 14).

- 1. Na početku priče Ivana Brlić-Mažuranić opisala nam je šegrta Hlapića. On nije bio baš visok pa je napisala da je velik:

- a) kao lakat
- b) kao palac
- c) kao nokat
- d) kao bunar

Slika 13. Kviz o šegrtu Hlapiću 100 godina šegrta Hlapića

Slika 14. 100 godina šegrta Hlapića

Knjižničarka i učiteljice trećih i četvrtih razreda organizirale su u knjižnici radionicu pod nazivom „Pričosvijet“ prema knjizi Pričosvijet – otključajte vrata mašte. Knjiga se sastoji od četrdeset karata uz pomoć kojih se može ispričati vlastita priča. Na početku sata knjižničarka je ispričala učenicima priču iz knjige uz pomoć deset karata. To je poslužilo kao primjer i motivacija učenicima za stvaranje njihovih priča. Učenici su bili podjeljeni u grupe te je svaka grupa dobila šest karata uz pomoć kojih je morala složiti

priču. Nakon što su timskim radom napisali priče te iste priče su i ilustrirali. Njihovi radovi su se izložili ispred same knjižnice, a učenici su bili oduševljeni radionicom i novim načinom stvaranja i pričanja priča.

Knjižnica Osnovne škole Novska također je surađivala i s drugim ustanovama. Tako su povodom obilježavanja *Međunarodnog dana darivanja knjiga* učenici tijekom veljače 2015. prikupljali slikovnice i igračke pod motom „*Čitam, dam, sretan sam!*“ Tim projektom htjeli su potaknuti čitanje i ljubav prema čitanju, te darivanje knjiga. Učenici a isto tako i učitelji svjesni su činjenice da neka djeca u Hrvatskoj nemaju u ranoj dobi svoga djetinjstva ni jednu slikovnicu ili didaktičku igru te su ovom lijepom gestom htjeli razveseliti takvu djecu. 27. ožujka 2015. predstavnici učenika i učitelja Osnovne škole Novska posjetili su Dječji vrtić „Radost“ Novska i darovali dio prikupljenih slikovnica, plišanih igračaka i didaktičkih igara. Učenici su djeci u vrtiću izveli igrokaz, dok su učiteljice i knjižničarka pročitale zanimljive bajke. Susret je završio zajedničkom fotografijom. Organizatori ovog susreta su bile ravnateljica i knjižničarka Osnovne škole Novska i ravnateljica vrtića.

Važno je navesti da je školska knjižnica sudjelovala i u humanitarnoj akciji prikupljanja pomoći za poplavljena područja. U svibnju 2014. godine velike su poplave pogodile Istočnu hrvatsku iz koje je evakuirano stanovništvo, te se od stanovnika nepoplavljenih područja molilo za pomoć ugroženima. Prikupljale su se deke, ručnici, higijenske potrepštine, trajne namirnice, dječja hrana, pelene, voda i ostalo. Nakon što su prikupili dovoljno potrepština, knjižničarka je uz pomoć dviju učenica, koje pohađaju nastavu u Osnovnoj školi Novska ali su isto tako i redovite korisnice u knjižnici, razvrstala stvari u kutije i poslala na mjesta pogođena poplavama (Slika 15).

Slika 15. Humanitarna pomoć

Itekako je važno da knjižnica organizira razne aktivnosti kako u samom prostoru knjižnice tako i izvan nje. To je bitno zbog toga da bi se učenike privuklo u knjižnicu, da nauče kako čitati i da zavole čitanje. Važno je da knjižnica osvijesti učenike da ima ljudi kojima je pomoć potrebna. Tako je knjižnica organizirala darivanje knjiga za najmlađe kako bi se učenike naučilo da pomažu drugima i da budu svjesni da je dobro i poželjno činiti dobra djela.

4.4 Mrežna stranica školske knjižnice

Prve mrežne stranice koje su se pojavile bile su statične i u njihovoj izradi i dodavanju sadržaja sudjelovali su pojedinci koji su bili dobro upućeni u načine njihove izrade. Te prve mrežne stranice koje su bile statične poznajemo još po popularnom nazivu Web 1.0. To su mrežna mjesta koja predstavljaju izloirane informacijske izvore koji su dostupni kroz jednu mrežnu adresu, a s koje korisnik može preuzeti sadržaj koji je

unaprijed pripremljen.²⁸ Takav oblik mrežnih stranica zadržao se uglavnom u knjižnicama koje i dalje ne dopuštaju korisniku sudjelovanje u samoj izradi stranice i u oblikovanju sadržaja koji se nalazi na njoj. Web 2.0 promijenio je takav položaj korisnika mrežnih stranica te je sada korisnika postavio u središte aktivnosti stvaranja, prikupljanja, organiziranja, integriranja i predstavljanja sadržaja prema njegovim vlastitim kriterijima.²⁹ Korisnici na takvim stranicama koje su okarakterizirane kao web 2.0 stranice odnosno mrežna mjesta, mogu sudjelovati u njezinoj izradi, te one više nisu statične nego se mijenjaju uz pomoć korisnika. Svatko može dodavati i brisati sadržaj na stranici po svojim kriterijima, no problem koji se javlja na takvim stranicama je pitanje jesu li onda te stranice i sadržaj na njima relevantni? Mrežno mjesto Školske knjižnice Novska karakteristično je Web-u 1.0 što znači da je stranica statična i da je samo jedna osoba osposobljena i odgovorna za njezino održavanje (Slika 16).

Slika 16. Mrežna stranica školske knjižnice

Knjižnica na svojoj mrežnoj stranici³⁰ daje osnovne podatke o sebi kao što su radno vrijeme, zaposleni, kontakt broj, podatci o prostoru knjižnice i fondu koji sadrži, te poveznicu na popis časopisa koje nabavlja. Također sadrži dvije poveznice koje vode na popis lektire za predmetnu i razrednu nastavu tekuće godine 2014/2015. Isto tako

²⁸ Vrana, Radovan. Web 2.0 i njegov utjecaj na razvoj mrežnih mjesta knjižnica. // 11. Seminar arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnost suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture / Uredila Mirna Willer. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2008. Str. 51.

²⁹ Isto.

³⁰ Školska knjižnica Novska. URL: <http://www.os-novska.hr/index.php/2013-03-18-09-45-27/skolska-knjiznica> (28.8.2015.)

navodi zadaću školske knjižnice, djelatnosti koje knjižničar treba obavljati, te ciljeve knjižnične djelatnosti. Stranica je napravljena tako da je statična, nema sudjelovanja korisnika u njezinoj izradi i dodavanju sadržaja što znači da sadržaj stvara autor mrežnog mjesta, također je i pregledna, no treba uzeti u obzir da na stranici nema puno podataka te to pogoduje njezinoj preglednosti. Čitljivost sadržaja je dobra jer se kod izrade stranice pazilo na korištenje većeg kontrasta između boja i podloge teksta tako je ovdje korištena najsigurnija varijanta bijele podloge i upotreba crne boje za tekst. Grafike u pozadini nema što još više doprinosi čitljivosti na mrežnoj stranici. Također na stranici nema nikakvih efekata pomicanja, povećanja ili samnjivanja teksta, te se može zaključiti kako je tekst na stranici statičan kao i sama stranica. Način korištenja je čitanje, dok je kod web 2.0 to pisanje i suradnja korisnika.

To i nije tako čudno da je mrežna stranica ove knjižnice karakteristična web-u 1.0 jer je ipak riječ o školskoj knjižnici u kojoj se nalaze učenici koji se tek upoznaju, odnosno neki se od njih po prvi put susreću s knjižnicom i knjigom, te nije toliko bitno da je stranica dinamična kada još ni sami korisnici nisu sposobni, ni obučeni da se koriste mrežnim stranicama na internetu. Naravno da bi knjižnice trebale ići prema tome da njihove mrežne stranice budu dinamične i da korisnici sudjeluju ne samo u radu knjižnice općenito nego i na njezinim mrežnim stranicama, da objavljuju možda svoje radove, pjesme koje su napisali, predlažu knjige koje su pročitali i koje su im se svidjele. Knjižnica bi trebala ići u korak s vremenom i tehnologijom koja se sve brže razvija i traži da joj se prilagodimo i da ju koristimo. Naravno da se ne očekuje od učenika prvog, drugog, trećeg i četvrtog razreda da su upoznati toliko sa mrežnim stranicama knjižnice, ali isto tako danas smo svjesni da se neka djeca prije upoznaju s radom interneta nego sa knjigama pa bi se u skorije vrijeme moglo očekivati da možda nešto stariji učenici postanu aktivni korisnici mrežnih stranica knjižnice, te da ih uređuju i dopunjuju po nekim svojim kriterijima. Tada bi knjižničar i autor mrežnog mjesta trebao pratiti sadržaj koji se objavljuje na stranici kako bi onda ipak bila relevantna i korisna za ostale korisnike. Nedostatak ove mrežne stranice je to što se ne nude podaci o uvjetima članstva, pravilima posudbe i korištenja knjiga i drugih usluga knjižnice, također nedostaje opis usluga i programa koji se provode u knjižnici, te kalendar aktualnih događanja.³¹ Od knjižnice bi bilo poželjno da stavlja programe i

³¹ Stropnik, Alka. Knjižnica za nove generacije: virtualni sadržaji i usluge za mlade. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2013. Str. 54.

aktivnosti koje se događaju u njoj kako bi se i na taj način mogao pratiti rad same knjižnice. Također Školska knjižnica Novska nije prisutna na društvenim mrežama što je u današnje vrijeme iznimno bitno i jako korisno da je neka ustanova prisutna i na društvenoj mreži, iz razloga što društvene mreže koristi sve veći broj ljudi i prilikom traženja određenih informacija poput radnog vremena ili aktivnosti ljudi se odlučuju na potragu tih informacija putem društvene mreže. Možda bi za knjižnicu najbolje bilo da se priključi društvenoj mreži *facebook* koju koristi većina građana i tamo objavljuje kada se održavaju radionice ili aktivnosti knjižnici, kada dolaze književnici u knjižnicu kako bi možda svoje korisnike i na taj način poticala za posjet knjižnici. Također bi trebala na *facebook* stranici objavljivati održane aktivnosti i uz to priložiti fotografije kako bi možda oni koji budu pratili knjižnicu na *facebook* stranici mogli komentirati i davati svoje osvrte na održanu aktivnosti, time bi se i korisnike uključilo u rad knjižnice jer bi knjižničari po njihovim osvrtima mogli zaključiti je li neka od aktivnosti bila dobro prihvaćena ili ne, ako bi odaziv i reakcije korisnika bile pozitivne možda bi se tu aktivnost moglo i ponoviti. Također bi korisnici mogli komentirati i susret sa književnicima koji su posjetili knjižnicu pa bi se i po njihovim komentarima moglo odrediti koji je književnik ostavio najbolji dojam na korisnike i knjižničarka bi mogla razmisliti o ponovnom dolasku tog književnika. Korisnici koji bi bili prisutni na *facebook* stranici knjižnice mogli bi ostavljati svoje pozitivne ili negativne komentare na usluge i aktivnosti knjižnice, te bi ih knjižnica mogla uzeti u obzir kod daljnjeg poslovanja i popraviti neke od svojih usluga. Knjižnica bi korisnike mogla obavještavati o novim knjigama koje je nabavila ili bi mogla i predlagati knjige za čitanje. Također bi korisnici mogli preporučiti neke knjige koje su pročitali, ali i neke koje bi htjeli da knjižnica nabavi. Mogli bi predlagati i književnike koje bi htjeli da knjižnica ugosti ili aktivnosti koje bi htjeli da njihova knjižnica održi ili ponovi.

Za usporedbu može se uzeti knjižnica Osnovne škole „Mijat Stojanović“ Babina Greda³² kao primjer dobre mrežne stranice jedne školske knjižnice. Stranica knjižnice također je statična i pregledna kao i stranica školske knjižnice Novska. Sadrži osnovne podatke o knjižnici (radno vrijeme) ali navodi i pravila posudbe i uvjet članstva (Slika 17).

³² Knjižnica Osnovne škole „Mijat Stojanović“ Babina Greda. URL: <http://os-mstojanovic-babinagreda.skole.hr/skola/knjiznica/> (28.8.2015.)

Školska knjižnica

Mjesto druženja i učenja !

PONEDJELJAK	OD 12,00 DO 18,00 SATI
UTORAK	OD 7,30 DO 13,30 SATI
SRIJEDA	OD 12,00 DO 18,00 SATI
ČETVRTAK	OD 7,30 DO 13,30 SATI
PETAK	OD 7,30 DO 13,30 SATI

Slika 17. Mrežna stranica Školske knjižnice Babina Greda

Na desnoj alatnoj traci se nalaze poveznice na važne dokumente poput godišnji plan i program rada škole, kućni red, školski kurikulum, te popis udžbenika za tekuću godinu. Također ponuđen je i kalendar sa mogućnošću prikaza aktivnosti, oglasna ploča te raspored zvonjenja školskog zvona za jutarnju i popodnevnu smjenu. Lijeva alatna traka nudi poveznice na razne stranice koje su zadužene za školstvo poput Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Agencija za odgoj i obrazovanje i Portal za škole (skole.hr). Nudi i poveznice na E-novine: Glas Slavonije, 24 sata, Jutarnji list i Večernji list. Knjižnica na svojoj stranici objavljuje projekte, aktivnosti i književne susrete koji su se održali te je uz svaki priložena i slika. Također objavljuju se i razni natječaji poput „Natječaj za najljepše pismo Djedu Božićnjaku“. Knjižnica surađuje i sa školama izvan Republike Hrvatske tako su učenici škole iz grada Athens, Alabama (SAD), izradili straničnike u sklopu *Mjeseca školskih knjižnica*, koje se održava svake godine, i poslali učenicima 4. i 6. razreda. Knjižnica je provodila i humanitarnu akciju, kao i školska knjižnica Novska, no oni su skupljali knjige za školsku knjižnicu u Gunji pod nazivom „*Za gunjansku knjižnicu*“, naglasak je bio da se skupljaju lektirna djela od 1. do 8. razreda, referentna zbirka (enciklopedije, atlasi, priručnici), te slikovnice. Također knjižnica održava razne literarne i likovne natječaje za učenike, te se nakon svakog održanog natječaja odabiru najbolji i nagrađuju. Jedan od natječaja je bio na temu *Valentinova* gdje su učenici napisali svoje radove i ubacili u ljubavni sandučić koji je bio postavljen, najbolji radovi bili su izabrani i proglašeni na dan *Valentinova*, te su se učenicima uručile i simbolične nagrade. Knjižnica na svojoj stranici nudi i poveznicu na

vlastiti online katalog, što je iznimno bitno za jednu knjižnicu da korisnici mogu iz svojih domova pretražiti fond koji sadrži i možda rezervirati određenu knjigu (Slika 18).

MEtelwin DIGITAL LIBRARY POVRATAK © Point d.o.o. Varaždin
Osnovna škola "Mijat Stojanović", Babina Greda

DOBRODOŠLU U KATALOG KNJIŽNICE!

Vi ste danas 2. posjetitelj. (Zadnjih 7 dana 4. Zadnjih 30 dana 6.)

Podaci o knjižnici | Stručne skupine | Ključne riječi

Složeni upit

Sve vrste građe

Traži | Poništi

Novi naslovi

KRATKE UPUTE ZA PRETRAŽIVANJE:

Pretraga se vrši unutar svih podataka (glavni zapis, ključne riječi, sadržaji...). Odabirom vrste građe sužujemo izbor ovisno o vrsti koju tražimo. Tekst koji tražimo može biti dio riječi, cijela riječ ili nekoliko kombinacija riječi odvojenih razmakom. Rezultat je jedno ili više djela koja po sistemu 'like' (svi nazivi koji sadrže niz upisanih znakova, a minimalno dva znaka) zadovoljavaju traženi uvjet upisan u bilo kojoj kombinaciji upita. Ukoliko umjesto razmaka upišemo znak za minus (-) rezultat neće sadržavati riječ koja slijedi ("not like"). Velika i mala slova tretiraju se jednako (Ant = ANT= ant = AnT). Radi lakšeg pronalaženja poželjno je upisati dio naslova koji asocira na riječ u naslovu koja je manje zastupljena u jezičnom izražavanju. Nije poželjno pisati cijeli naslov djela nego jednu riječ ili samo dio riječi.

Slika 18. Online katalog Školske knjižnice Babina Greda

To može poslužiti kao primjer dobre prakse jedne školske knjižnice jer mnoge knjižnice, kao i knjižnica Osnovne škole Novska, nemaju svoj online katalog niti ga mogu ponuditi svojim korisnicima. Na stranici kataloga se nalaze upute za korištenje, brojač posjeta online katalogu ali i novi naslovi koji su nabavljeni u knjižnicu. Knjižnica nudi u sklopu online kataloga i rezervaciju određene knjige za koju su potrebni broj članske iskaznice i email adresa (Slika 19).

Podaci za rezervaciju:

Poštovani, želim rezervirati knjigu:
IB: 2928 , ID: 51 , signatura: D EXE m

Moj broj članske iskaznice:

Moja E-mail adresa:

Ja sam:

Lijep pozdrav!
E-mail knjižnice: os-babina-greda-001@skole.t-com.hr

Slika 19. Rezervacija građe

Također korisnicima se nudi mogućnost da uz pomoć svoga email-a i lozinke provjere pročitane knjige (knjige koje su do sad posudili), rezervacije te da produže određenu rezervaciju ako je potrebno. Nadalje, knjižnica nudi poveznicu na svoju *facebook* stranicu³³, što znači da je knjižnica dostupna i na jednoj od društvenih mreža. Knjižnica na svojoj *facebook* stranici nudi razne poveznice na korisne sadržaje i zanimljive članke i objave drugih korisnika (Slika 20).

Slika 20. Facebook stranica Školske knjižnice Babina Greda

Također nudi razne slike koje su vezane za aktivnosti koje su se provodile u knjižnici ali isto tako i koje prikazuju uređenje knjižnice za početak nove školske godine. Učenici i učitelji komentiraju razne događaje i slike koje su postavljene na *facebook* stranici, te postavljaju svoje slike vezane uz školsku knjižnicu. Također se održava foto natjecaj gdje učenici objavljuju svoje slike na *facebook* stranici i dobivaju razne komentare na svoje slike, a odabrani žiri u konačnici odlučuje o pobjedničkoj slici koju kasnije nagrađuju. Knjižnica Osnovne škole „Mijat Stojanović“ je primjer dobre školske knjižnice jer svoje korisnike pokušava na različite načine privući u knjižnicu. Pozitivno je to što je knjižnica zastupljena na društvenoj mreži i što putem nje također održava razna natjecanja i potiče svoje korisnike da pokušaju svoje talente u pisanju pjesama,

³³ Školska knjižnica Babina Greda. URL: <https://www.facebook.com/skolskakniznica.babinagreda/timeline> (28.8.2015.)

slikanju fotografija i ostalom. Također je pozitivno što knjižnica komunicira sa svojim korisnicima putem *facebook-a* i time im pokazuje da su dobrodošli u knjižnicu i da je njihovo mišljenje itekako važno.

4. PODRUČNE ŠKOLE

Osnovna škola Novska ima tri područne škole. Područna škola u Grabovcu renovirana je 1995. godine, a sastoji se od tri učionice, kabineta, sanitarnog čvora, stana za učitelje i dvorišta sa igralištem. Školu pohađa 26 učenika koji su organizirani u tri razredna odjela, nastava se održava u dvije smjene, popodnevnoj i poslijepodnevnoj.³⁴ Škola nema prostor za knjižnicu niti posebnu prostoriju u kojoj bi se pohranjivale knjige. U jednoj od učionica nalazi se ormar u kojem se nalaze knjige koje nisu raspoređene ni po abecendom redu ni po UDK skupinama. U ormaru se nalazi i dodatni pribor za nastavu kao što su krede, pribor za likovni i ostalo. Knjige koje se nalaze u ormaru ne spadaju u lektirna djela nego su to dječja enciklopedija, razni romani, priručnik za pravilno pisanje itd. Također u ormaru se nalazi i AV građa, odnosno CD-evi koji služe nastavnicima u izvođenju nastave.

³⁴ „Područna škola Stari Grabovac.“ Naša škola: godišnjak Osnovne škole Novska školske godine 2014./2015. (2015): str. 22.19.

Slika 21. Ormar za knjige i pribor Područne škole Grabovac

Područna škola Brestača broji 33 učenika koji su raspoređeni u tri razredna odjela. Nastava se odvija također u dvije smjene. Zgrada škole izgrađena je 1972. godine.³⁵ Kao i kod prethodne škole i u ovoj se školi nalazi samo jedan ormar s knjigama koje nisu složene ni abecedno ni po skupinama UDK. U ormaru se ne nalaze lektirna djela, nego je to fond raznih knjiga, razne tematike. Nalaze se neka referentna djela poput rječnika stranih riječi, te ima i jedna društvena igra. Kao i kod prethodne škole u istom tom ormaru se nalaze i predmeti potrebni za održavanje nastave.

³⁵ „Područna škola Brestača.“ Naša škola: godišnjak Osnovne škole Novska školske godine 2014./2015. (2015): str. 22.

Slika 22. Ormar s knjigama Područne škole Brestača

Područna škola Bročice izgrađena je 1972. Godine i sastoji se od dvije učionice. Ove školske godine školu je pohađalo 39 učenika koji su bili podjeljeni u četiri razredna odjela. Nastava se odvija u dvije smjene. Istu situacija je i u ovoj školi s pohranom knjiga. Sve se one nalaze u jednom ormaru također složene bez abecednog reda i bez UDK skupina.

Slika 23. Ormar s knjigama područne škole Bročice

Područne škole i učenici koji je pohađaju do svojih lektirnih naslova dolaze tako što knjižničarka u Osnovnoj školi Novska napravi prije početka školske godine godišnji raspored posuđivanja lektire. On se iznosi pred učitelje na sastanku prije početka nastave gdje svaki učitelj dobije popis na kojem je redosljed posuđivanja lektirnih naslova za njihov razred. Nakon toga učitelji dolaze u knjižnicu i posuđuju lektirna djela za učenike svoje područne škole i na satu im svakome ponaosob dijele. Na kraju mjeseca svaki učenik učitelju nazad vraća posuđena djela i uzima nova koja su redom propisana.

5. ZAKLJUČAK

Školske knjižnice postaju sve zastupljenije u nastavnom procesu i u obrazovanju učenika. Od njih se očekuje da budu podrška nastavnom procesu i da slijede nove trendove koji se događaju u obrazovanju. Od školskih knjižnica se očekuje da raznim aktivnostima privuku učenike i da ih osposobe za daljnje obrazovanje. Učenici se u knjižnici trebaju osjećati opušteno, a knjižničar je taj koji im treba približiti knjigu i sve što im ona može ponuditi kako bi oni zavolili čitanje. Učenike se ne uči samo čitanju nego ih se pokušava naučiti cijeloživotnom učenju kako bi što lakše prolazili kroz svoje formalno obrazovanje, ali isto tako kako bi postali odgovorni građani današnjeg vremena. Školska knjižnica mora učenicima od najranije dobi pokušati razvijati maštu i njihovo kritičko mišljenje kako bi oni kasnije promovirali znanje. Važno je za knjižnicu da tokom cijele godine razvija aktivnosti za učenike koji će onda na takvim aktivnostima kroz zanimljiv i maštoviti sadržaj naučiti nešto novo, vezano uz nastavu ili uz život općenito.

Iz rada možemo vidjeti da se Školska knjižnica Novska itekako trudi raditi sa učenicima i učiteljima, te surađuje sa drugim ustanovama što je itekako bitno za samu knjižnicu, školu ali i za grad Novsku. Jedna od važnijih stavki je da knjižničarka ima energiju i volju za radom, te da ne posustaje pred izazovima. Usporedbom donesenih zakona i standarda možemo vidjeti da se knjižnica u većini slučajeva drži onoga što je njima propisano i utvrđeno. Važno je napomenuti da knjižnica nije prepuštena sama sebi, te da su učenici itekako osvješteni da knjižnici treba pomoć, tako su organizirali *Klub prijatelja knjige* gdje svaki učenik na početku školske godine odvaja 10 kuna za nabavu nove građe u knjižnicu. Možemo reći da Školska knjižnica Novska dobro obavlja svoje zadaće i ciljeve, no problem se javlja kod područnih škola. Jasno je vidljivo da djeca u područnim školama nemaju adekvatnu knjižnicu, odnosno nemaju je uopće. To se može pripisati tome da škola možda nema dovoljno sredstava da bi u svim područnim školama napravila mali prostor koji bi mogao služiti kao knjižnica. No, tu dolazimo do problema da se učenici područnih škola ne tretiraju isto kao i učenici matične škole. Učenici područnih škola upoznaju se s knjižnicom tek kada dođu u peti razred osnovne škole, jer se u područnim školama nastava odvija samo do četvrtog razreda. Što se onda događa? Djeca dolaze u peti razred bez osnovnog znanja o knjižnici, dok su njihovi

vršnjaci to naučili kroz svoje četverogodišnje obrazovanje. Neka od njih mogu odmah stvoriti averziju prema knjižnici i knjižničaru te kasnije odbijati ići u knjižnicu. Takvi učenici možda nikada neće pokazati onaj potencijal koji imaju u sebi jer ga jednostavno ne znaju iskoristiti, nisu naučeni kako upravljati znanjem koje posjeduju. Smatram da bi se u područnim školama trebao odvojiti jedan prostor za manju knjižnicu. Dovoljno je da taj prostor ima dva ormara, stol za samostalni ili grupni rad gdje bi djeca pisala zadaće ili gdje bi provodili slobodno vrijeme. Trebale bi se nabaviti didaktičke igre koje su se pokazale jako korisne u obrazovanju, sve to bi na neki način stvorilo ozračje knjižnice kakvo će imati u matičnoj knjižnici. Ako knjižnica ili škola ne bi mogle izdvojiti dovoljno sredstava da se napravi prostorija za malu knjižnicu, možda bi se onda trebali organizirati posjeti Školskoj knjižnici Novska, gdje bi djeca sa područnih škola organiziranim prijevozom išla u školsku knjižnicu kako bi se upoznali sa radom knjižnice i svime onime što je propisalo *Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa* za pojedine razrede.

Knjižnica Osnovne škole Novska puno toga nudi svojim korisnicima te treba ustrajati u tome i dalje, ali isto tako pokušati uočiti neke od nedostataka koje ima, te ih ispraviti. Stoga ovaj rad završava citatom u kojem je lijepo i sažeto napisano što su to dobre knjižnice i čemu one sve mogu poslužiti. „Dobre knjižnice osnažuju. Korištenje njihove građe može osloboditi maštu, otkriti do sada nepoznate svjetove i promicati znanje. One nas mogu zabaviti i nasmijati, pružiti nam nove spoznaje, navesti nas da preispitamo svoje predrasude. Mogu umiriti strahove, izazvati grižnju savijesti i rasplamsati naše osjećaje. Ono što naučimo iz dobrih knjiga i druge građe zauvijek postaje dio nas. Knjižnice su presudne za dinamiku života i obrazovanja učenika. Najbolje školske knjižnice dotiču srca učenika, razvijaju umove mladih ljudi i osposobljavaju generacije koje su na pragu svoje budućnosti.“³⁶

³⁶ Bernhard, Paulette; Willars Glenys; Saetre, Tove Pemmer. Školske knjižnice: danas i sutra. IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za školske knjižnice. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004. Str. 40.

6. LITERATURA

1. Blažeković, Tatjana. Knjižnica osnovne škole. Zagreb: Nacionalna i sveučilišna biblioteka, 1993.
2. IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice za školske knjižnice. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2004.
3. IFLA school library guidelines. URL: <http://www.ifla.org/files/assets/school-libraries-resource-centers/publications/ifla-school-library-guidelines.pdf> (30.8.2015.)
4. Knjižnica Osnovne škole „Mijat Stojanović“ Babina Greda. URL: <http://os-mstojanovic-babinagreda.skole.hr/skola/knjiznica/> (28.8.2015.)
5. Kovačević, Dinka. Školska knjižnica – korak dalje. Zagreb: Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti: Altagama, 2004
6. Nastavni plan i program za osnovnu školu. Zagreb: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, 2006.
7. Naša škola: godišnjak Osnovne škole Novska školske godine 2014./2015. / Glavna urednica Kristina Grdur. Novska: Osnovna škola Novska, 2015.
8. Osnovna škola Novska. URL: <http://www.os-novska.hr/index.php/2013-03-18-09-45-27/povijest-skole> (20.7.2015.)

9. Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine. URL:
<http://www.dzs.hr/Hrv/censuses/census2011/results/censustabshtm.htm>
(20.7.2015.)

10. Standard za školske knjižnice. // Narodne novine. 105(1997), 5(1998). URL:
<http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/272719.html> (20.7.2015.)

11. Stropnik, Alka. Knjižnica za nove generacije: Virtualni sadržaji i usluge za mlade. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2013.

12. Školska knjižnica Babina Greda. URL:
<https://www.facebook.com/skolskaknjiznica.babinagreda/timeline> (28.8.2015.)

13. UNESCO-ov Manifest za školske knjižnice. URL:
<http://dzs.ffzg.unizg.hr/text/unesco.pdf> (20.7.2015.)

14. Vrana, Radovan. Web 2.0 i njegov utjecaj na razvoj mrežnih mjesta knjižnica. // 11. Seminar arhivi, knjižnice, muzeji: mogućnost suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture / Uredila Mirna Willer. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2008. Str. 50-64.

11. POPIS SLIKA

Slika 1. Tlocrt Školske knjižnice Novska	9
Slika 2. Učenički fond	10
Slika 3. Info pult i radni stol knjižničarke.....	10
Slika 4. Ormar sa listićima za posudbu i razduživanje, ormar sa tehničkom opremom.....	11
Slika 5. Polica s časopisima.....	12
Slika 6. Ormar sa referentnom građom	13
Slika 7. Klasifikacija učeničkog fonda	14
Slika 8. Klasifikacija djela svjetske književnosti	15
Slika 9. Nastavnički odjel.....	16
Slika 10. Primjer powerpoint prezentacije za prve razrede osnovne škole (nastava u knjižnici)	18
Slika 11. Primjer listića	20
Slika 12. Susret s književnicom Sanjom Pilić	22
Slika 13. Kviz o šegrta Hlapiću 100 godina šegrta Hlapića	23
Slika 14. 100 godina šegrta Hlapića.....	23
Slika 15. Humanitarna pomoć.....	25
Slika 16. Mrežna stranica školske knjižnice.....	26
Slika 17. Mrežna stranica Školske knjižnice Babina Greda.....	29
Slika 18. Online katalog Školske knjižnice Babina Greda	30
Slika 19. Rezervacija građe.....	30
Slika 20. Facebook stranica Školske knjižnice Babina Greda	31
Slika 21. Ormar za knjige i pribor Područne škole Grabovac	33
Slika 22. Ormar s knjigama Područne škole Brestača	34
Slika 23. Ormar s knjigama područne škole Bročice	35

PRILOG

UČITELJICA/KNJIŽNIČARKA: Melisanda Masnica		
RAZREDNI ODJEL: 1. razred	REDNI BROJ SATA:	DATUM:
NASTAVNI PREDMET: Hrvatski jezik	NASTAVNO PODRUČJE: medijska kultura / knjižnično-informacijsko područje	NASTAVNA TEMA: Knjižnica
NASTAVNA JEDINICA: U knjižnici		
TIP SATA: obrada novog gradiva	NASTAVNI SUSTAVI: korelacijsko - integracijski analitičko – eksplikativni	
NASTAVNI OBLICI: čelni/frontalni pojedinačni/individualni	NASTAVNE METODE: izlaganje, razgovor, slušanje, pisanje, pokazivanje (demonstracija), objašnjavanje, promatranje, zaključivanje, prepričavanje, crtanje	NASTAVNA SREDSTVA I POMAGALA: lutke, paravan, igrokaz, radni listići, bojice, kartice za pričanje priče s prizorima iz bajke „Ivica i Marica“
VRIJEME NASTAVNOGA SATA: jedan školski sat	MJESTO IZVOĐENJA NASTAVNOG SATA: knjižnica, učionica 1. d razreda	
KLJUČNI POJMOVI: školska knjižnica, mjesna knjižnica, knjižničar		
ZADAĆE NASTAVNE JEDINICE: OBRAZOVNE: - upoznati učenika sa školskom i mjesnom knjižnicom - naučiti ih posuđivati, čuvati i vraćati knjige - naučiti ih razlikovati knjižnicu od knjižare	TIJEK NASTAVNOGA SATA: 1. UVOD Učenici ulaze u knjižnicu. Knjižničarka je iza paravana. Učiteljica pomaže učenicima da se smjeste, a onda knjižničarka počinje izvoditi igrokaz „U knjižnici“ (Jadranka Bralić). Na kraju igrokaza lutke dozivaju knjižničarku koje se pojavljuje iza paravana i pozdravlja učenike.	

<p>FUNKCIONALNE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvijati sposobnost promatranja, zapažanja i slobodnog iznošenja vlastitog mišljenja - motivirati učenike na samostalno čitanje - osposobiti učenika za samoobrazovanje - bogatiti rječnik učenika - razvijati naviku posjećivanja knjižnice <p>ODGOJNE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poticati ljubav prema knjizi, čitanju i učenju - poticati učenika na čuvanje knjiga od oštećenja - učiti ponašanju u knjižnici <p>KOMUNIKACIJSKE:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvježbavati sposobnost komuniciranja: slušanja, primanja i odašiljanja poruka - primjena pravogovora i pravopisa 	<p>2. NAJAVA NASTAVNE JEDINICE</p> <p>Knjižničarka pita učenike gdje se nalaze, a kada učenici odgovore, kaže im da će danas nešto više naučiti o školskoj knjižnici.</p> <p>3. OBRADA NOVOGA GRADIVA</p> <p>Knjižničarka razgovara s učenicima o knjižnici, razlici knjižnice i knjižare. Govori im i pokazuje knjižnicu (police za knjige za pojedine razrede - D, O, I, referentnu zbirku, periodiku, čitaonicu). Upućuje ih na činjenicu da su u knjigama zabilježene mnoge zanimljive priče i bajke. Zajednički gledaju kartice s prizorima iz pojedinih bajki, a onda knjižničarka, pomoću kartica za pričanje priča, pitanjima navede učenike da joj ispričaju bajku „Ivica i Marica“. Govori im da je to jedna od bajki koje su zabilježili Braća Grimm, te da je jedna od tih bajki i njihova prva lektira. Knjižničarka uči učenike kako se posuđuju, čuvaju i vraćaju knjige. Učenici posuđuju knjige, a potom samostalno razgledavaju knjižnicu nekoliko minuta.</p> <p>4. SINTEZA</p> <p>Kroz razgovor o ovom susretu (kako im se svidjela knjižnica...), knjižničarka s učenicima ponavlja što je knjižnica, knjižara, kako se posuđuju, čuvaju i vraćaju knjige.</p> <p>5. ZAVRŠETAK</p> <p>Knjižničarka s učenicima odlazi u razred. Dijeli im radne listiće i zamoli ih da nacrtaju cvijet. Kaže im da će s tim crtežima ukasiti pano i poziva ih da ga sutradan dođu vidjeti u knjižnicu.</p>
---	---

SAŽETAK

Školska knjižnica je mjesto gdje se učenike uči kako pronaći, odabrati i koristiti informacije u svom obrazovanju, odnosno uči ih se kako učiti. U radu se govori o školskoj knjižnici i njezinim zadaćama. Za primjer školske knjižnice odabrana je Školska knjižnica Novska te je u radu opisano njezino poslovanje koje je uspoređeno sa onime što propisuje *Standard za školske knjižnice, IFLA-ine i UNESCO-ove smjernice, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i UNESCO-ov manifest za školske knjižnice*. U radu se prikazuju i područne škole te njihov prostor koji je namijenjen za knjige. Cilj ovoga rada je da se kroz zakone i standarde prouči poslovanje Školske knjižnice Novska te da se ukaže na dobre i loše strane njezinog poslovanja, a isto tako i da se prikaže stanje u područnim školama.

Ključne riječi: školska knjižnica, Školska knjižnica Novska, područne škole, cjeloživotno učenje, Web 1.0, Web 2.0

SUMMARY

School library is a place where students learn how to find, choose and use information in their education, that is getting taught how to learn. This paper discusses school library and its activities. As an example of a school library has been chosen School library Novska and its activities which are compared with those regulated by *Standard za školske knjižnice, The IFLA/UNESCO school library guidelines, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa and UNESCO School Library Manifesto*. This paper displays local schools and their facilities meant for storing books. Purpose of this paper is analyzing School library Novska activities through laws and standards with purpose of pointing out good and bad sides of its activities and showcasing condition of local schools.

Keywords: school library, School library Novska, local schools, lifelong learning Web 1.0, Web 2.0

BIOGRAFIJA

Rođena sam 24.2.1991. godine u Pakracu. Odrasla sam i živim u Novskoj. Školovanje sam započela 1997. godine u „Osnovnoj školi Novska“. Kroz sve razrede bila sam vrlo dobra učenica.

Godine 2005. upisala gimnaziju u „Srednjoj školi Novska“, opći smjer. Nakon položene mature sa odličnim uspjehom stekla sam srednju stručnu spremu.

Godine 2009. upisujem se na „Filozofski fakultet u Zadru“, Informatičke i komunikacijske znanosti smjer Knjižničarstvo. Preddiplomski studij završila sam 2012. godine obranom rada na temu Autor i autorsko pravo tiskanih knjiga. Diplomski studij nastavljam na „Sveučilištu u Zagrebu“ smjer Bibliotekarstvo.